

‘ไม่ก่อกองทัพ’ : แฉมปปีแก้ปัญหายุ่งยาก

ปัญหา

ขยะล้นเมืองต้องแก้ที่ตัวเรา นี่คือจุดเริ่มต้นของการแก้ไขปัญหาขยะที่เทศบาลไผ่กองดิน อ.บางปลาม้า จ.สุพรรณบุรี เนื่องจากมีปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นจำนวน 1 ตันต่อวัน ประสบปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะ เสียค่าใช้จ่ายในการกำจัดขยะเป็นเงินจำนวนมาก ส่วนใหญ่เป็นขยะอินทรีย์ ขยะทั่วไป หรือขยะที่ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

ขยะอันตรายและขยะรีไซเคิล เมื่อมีโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการคัดแยกขยะที่ต้นทาง ภายใต้กรอบทิศทางการสนับสนุนเงินกองทุนสิ่งแวดล้อม ตาม

มาตรา 23(4) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสุพรรณบุรี เสนอให้อปท.ทุกแห่งส่งชุมชนเข้าประกวด เทศบาลตำบลไผ่กองดินจึงไม่รอช้าสมัครเข้าร่วมโครงการในทันที เล็งเห็นประโยชน์

ขยะลด และสร้างจิตสำนึกให้ชุมชน เมื่อเล็งเห็นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับประชาชน เทศบาลไผ่กองดิน จึงได้มอบหมายให้นางมณฑิพา ศรีท้าว ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้ดูแลโครงการ โดยนางมณฑิพาเล่าให้ฟังว่าโครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วม

'ไผ่กองดิน' : แชมป์แก้ปัญหาขยะล้น

ของชุมชนในการคัดแยกขยะที่ต้นทาง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีการเตรียมความพร้อมให้แก่ภาคประชาชนในการคัดแยกขยะที่ต้นทางเพื่อรองรับการจัดการขยะรูปแบบใหม่ โดยมีระยะ

บ้านนายประจวบ กลั่นศรี

เวลาดำเนินโครงการ 18 เดือน (1 พ.ย.2558 - 31 ธ.ค.2559)

เทศบาลได้ทำการคัดเลือก 3 ชุมชนครอบคลุมหมู่ 3 และหมู่ 4 เนื้อที่ 2,187.5 ไร่ จำนวน 42 ครัวเรือน มีเป้าหมายเพื่อให้ชุมชนต้นแบบการคัดแยกขยะที่ต้นทาง อย่างน้อยจำนวน 1 หมู่บ้าน/ชุมชน 2.ปริมาณขยะที่นำไปกำจัดหลังจากการดำเนินโครงการลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 ของปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน/ชุมชนต้นแบบ และที่สำคัญโครงการนี้ ได้มีข้อกำหนดชัดเจนว่า ชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการทำโครงการจริงๆ "โครงการนี้ ถ้าชุมชนไม่มีส่วนร่วมทำไม่ได้ค่ะ เพราะเราต้องให้ชุมชนเซ็นยินยอมว่าจะทำโครงการนี้ เราเป็นเพียงคนขับเคลื่อน ประสาน ภายใต้คณะกรรมการที่เราคัดเลือกจากชุมชนทั้งหมด เราต้องเข้ามาทั้งหมดทั้งโรงเรียน กศน. วัด รพ.สต. ปราชญ์ชุมชน ประธานชุมชน" ผู้อำนวยการกล่าว

ผลการดำเนินโครงการปริมาณขยะที่ต้องนำไปกำจัดหลังจากดำเนินโครงการ ลดลงร้อยละ 35 ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัดการขยะ โดยการรณรงค์ผ่านกิจกรรมทอดผ้าป่า

การจัดการขยะอินทรีย์ และขยะรีไซเคิล ได้แก่ บ้านนางยุพิน ทรัพย์พันธ์ (ศูนย์สมุนไพรรพพเพียง) โรงเรียนวัดช่องลม (ธนาคารขยะรีไซเคิล) ชุมชนที่ 3 ศูนย์การเรียนรู้การจัดการขยะอินทรีย์รวม ได้แก่ บ้านนายสุนทร เจริญผล บ้านนายประจวบ กลั่นศรี

เมื่อชุมชนร่วมแรงร่วมใจ เทศบาลหนุนเสริมเติมกำลัง ที่สำคัญไม่ได้ทำเพื่อหวังเพียงรางวัลเท่านั้น แต่หวังเพื่อให้บ้านตนเองสะอาดขึ้น แต่ผลลัพธ์กลับมาน่าชื่นใจ เมื่อผลการประเมินจากคณะกรรมการแจ้งกลับมาที่เทศบาลว่าโครงการนี้ ผู้ได้รางวัลที่ 1 ประจำจังหวัดสุพรรณบุรี คือ เทศบาลตำบลไผ่กองดินนั่นเอง "ที่เราภูมิใจก็เพราะ 1.ชุมชน เพราะชุมชนทำแล้วมีความสุข ชุมชนมีส่วนร่วม เพราะวันที่คณะกรรมการได้ลงไปตรวจเขาได้เห็นจริงๆ

ขยะรีไซเคิล และขยะรีไซเคิล แลกบุญ โดยจัดตั้งถังแยกเพื่อให้ประชาชนสามารถนำขยะรีไซเคิลมาร่วมกิจกรรมได้ ในจุดต่างๆ ในชุมชน เกิดฐานการเรียนรู้ในชุมชน ชุมชนที่ 1 บ้านต้นแบบในด้านการจัดขยะอินทรีย์ และขยะรีไซเคิล ได้แก่ บ้านอาจารย์สำรวล มยุรา บ้านอาจารย์ประไพ สุพัฒน์ บ้านนางสาวศุภิสรา วงศ์ศิลป์ชัย ชุมชนที่ 2 ชุมชนต้นแบบในด้าน

มณฑิพา ศรีท้าว

ขยะรีไซเคิล และขยะรีไซเคิล แลกบุญ โดยจัดตั้งตะกร้าขยะเพื่อให้ประชาชนสามารถนำขยะรีไซเคิลมาร่วมกิจกรรมได้ ในจุดต่างๆ ในชุมชน เกิดฐานการเรียนรู้ในชุมชน ชุมชนที่ 1 บ้านต้นแบบในด้านการจัดขยะอินทรีย์ และขยะรีไซเคิล ได้แก่ บ้านอาจารย์สำรวล มยุรา บ้านอาจารย์ประไพ สุพันธ์ บ้านนางสาวศุภิสระ วงศ์ศิลป์ชัย ชุมชนที่ 2 ชุมชนต้นแบบในด้าน

ว่าชุมชนทำจริงฯ คือเขาเห็น เขาเชื่อว่าชุมชนทำ เพราะชุมชนให้ความร่วมมือ คณะกรรมการยังบอกว่าถ้าเรารักษาตรงนี้ไว้ได้ การทำงานทุกเรื่องเราจะได้เปรียบ และที่สำคัญทุกภาคส่วนในชุมชนเข้ามาช่วยกันหมดเลย ชุมชนเวลาเขาเจอคณะกรรมการเขามีความสุข เขาภูมิใจที่ได้มาทำงานตรงนี้ พอชาวบ้านรู้ว่าได้ที่ 1 เขาก็ดีใจ บอกว่าหายเหนื่อยกับที่ทำมา

นี่คือความภาคภูมิใจในพลังของของชุมชน และคือความภาคภูมิใจของเทศบาลตำบลไผ่กองดิน ในฐานะผู้ดำเนินโครงการ นางมณฑิพา ได้ย้ำถึงความสำคัญว่า ส่วนหนึ่งมาจากการเข้าร่วมอบรมในหลักสูตรนักกักตอชุมชนได้นำสิ่งที่เรียนรู้กับ อาจารย์ทรงพล เจตนาวณิชย์ ผู้อำนวยการ สรส.ผู้ซึ่งทำหน้าที่วิทยากรให้ความรู้ นำมาปรับใช้ในการทำงานและนำมาใช้ในชีวิตประจำวันและครอบครัวจนเกิดผลดีกับตนเอง

: แชมป์แก้ปัญหายยะล้น

เวลาดำเนินโครงการ 18 เดือน (1 พ.ย.2558 - 31 ธ.ค.2559)

เทศบาลได้ทำการคัดเลือก 3 ชุมชน ครอบคลุมหมู่ 3 และหมู่ 4 เนื้อที่ 2,187.5 ไร่ จำนวน 42 ครัวเรือน มีเป้าหมายเพื่อให้มีชุมชนต้นแบบการคัดแยกขยะที่ต้นทาง อย่างน้อยจำนวน 1 หมู่บ้าน/ชุมชน 2.ปริมาณขยะที่นำไปกำจัดหลังจากการดำเนินโครงการลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 ของปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน/ชุมชนต้นแบบ และที่สำคัญโครงการนี้ ได้มีข้อกำหนดชัดเจนว่า ชุมชนต้องมีส่วนร่วมในการทำโครงการจริงๆ “โครงการนี้ ถ้าชุมชนไม่มีส่วนร่วมทำไม่ได้ค่ะ เพราะเขาต้องให้ชุมชนเซ็นยินยอมว่าจะทำโครงการนี้ เราเป็นเพียงคนขับเคลื่อน ประสาน ภายใต้คณะกรรมการที่เราคัดเลือกจากชุมชนทั้งหมด เราต้องเข้ามาทั้งหมดทั้งโรงเรียน กศน. วัด รพ.สต. ปราชญ์ชุมชน ประธานชุมชน” ผู้อำนวยการกล่าว

ผลการดำเนินโครงการปริมาณขยะที่ต้องนำไปกำจัดหลังจากดำเนินโครงการ ลดลงร้อยละ 35 ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการจัดการขยะ โดยการรณรงค์ผ่านกิจกรรมทอดผ้าป่า

การจัดการขยะอินทรีย์ และขยะรีไซเคิล ได้แก่ บ้านนางยุพิน ทรัพย์พันธ์ (ศูนย์สมุนไพรรพเพ็ญ) โรงเรียนวัดช่องลม (ธนาคารขยะรีไซเคิล) ชุมชนที่ 3 ศูนย์การเรียนรู้การจัดการขยะอินทรีย์รวม ได้แก่ บ้านนายสุนทร เจริญผล บ้านนายประจวบ กลั่นศรี

เมื่อชุมชนร่วมแรงร่วมใจเทศบาลหนุนเสริมเติมกำลัง ที่สำคัญไม่ได้ทำเพื่อหวังเพียงรางวัลเท่านั้น แต่หวังเพื่อให้บ้านตนเองสะอาดขึ้น แต่ผลลัพธ์กลับมาน่าชื่นใจ เมื่อผลการประเมินจากคณะกรรมการแจ้งกลับมาที่เทศบาลว่าโครงการนี้ ผู้ได้รางวัลที่ 1 ประจำจังหวัดสุพรรณบุรี คือ เทศบาลตำบลไผ่กองดินนั่นเอง “ที่เขาถูกใจที่นี้เพราะ 1.ชุมชน เพราะชุมชนทำแล้วมีความสุข ชุมชนมีส่วนร่วม เพราะวันที่คณะกรรมการได้ลงไปตรวจเขาได้เห็นจริงๆ

มณฑิพา ศรีท้าว

เทศบาลตำบลไผ่กองดิน อ.บางปลาม้า จ.สุพรรณบุรี หนึ่งในพื้นที่เป้าหมายในโครงการพัฒนาเยาวชนในชุมชนท้องถิ่น (4 ภาค) ระยะที่ 2 : หลักสูตรนักกักตอชุมชน เพื่อพัฒนาเด็ก เยาวชนและครอบครัว ดำเนินงานโดยสถาบันเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข (สรส.) มูลนิธิชุมชนท้องถิ่นพัฒนา สนับสนุน

โดยมูลนิธิสยามกัมมาจล ธนาคาร

ไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ร่วมกับ มูลนิธิสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ สถาบันพัฒนาบุคลากรท้องถิ่น (สพบ.) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

แม้ว่าโครงการนี้จะเสร็จสิ้นไปแล้วตั้งแต่ปี 2558 แต่การเรียนรู้ที่ได้จากหลักสูตรนักกักตอชุมชน กับบทบาท “นักกักตอชุมชน” ยังขับเคลื่อนอยู่ในหลายพื้นที่ ได้นำความรู้ที่ได้มาช่วยกัน “กักตอชุมชน” ให้เจริญก้าวหน้า เช่นเดียวกับที่ ทต.ไผ่กองดินได้ทำให้เห็นแล้วนั่นเอง